

801 ex. vel tamen, qui a se raptus est, prius ecclesiae restituto^a. Item sanctus Silvester in
 802 titulo XXI¹: 'De servis, qui pro qualibet culpa ad ecclesiae septa confugerint, id statuimus observandum, sicut^b in antiquis constitutionibus tenetur scriptum. Pro concessa culpa datis a domino sacramentis, quisquis ille fuerit, egrediatur, de venia iam securus. Enimvero^c si inmemor fidei dominus transcendisse convincitur quod^d iuravit, ut is, qui veniam acceperat^e, probatur, postmodum^f pro ea culpa qualicumque^g supplicio^h cruciatusⁱ, dominus ille^j, qui inmemor fuit date fidei, sit ab omnium communione suspensus'. Item sinodus Agathensis^{k 2}: 'Placuit, ut^l homicidae a foribus ecclesiae non cito pellantur, et ab^m omniⁿ genere poenarum sint liberi; ita tamen, ut eis, quibus rei^o sunt, satisfaciant^p'. Item sinodus Agathensis^q: 'Omnis fidelis, qui in^r sinum ecclesiae confugerit, hoc^r est matris, non facile repellatur; sed in ea ecclesia, quantum iudices^s veritatis iudicaverunt^t, satisfactione sanetur'.

Sed et de Constantino imperatore legimus^u, dum baptizatus fuerit^v, ut die quarta^w huiusmodi^x statuisset legem, ut, in quocumque loco fuerit fabricata ecclesia, consecrationis hanc virtutem obtineat^y, ut quicumque reus in eam fugerit, iudicis periculo^z, 15 qui in praesenti^a fuerit, defensetur.

Sed et perspectis cautissimis Romanorum libris^b, ita de fugitivis ad ecclesiae cuiuslibet suffragia invenimus scriptum, vel de eis, qui caesarem appellant vel ad principem^c se duci flagitant. 'Theodosius^d et Valentinianus Aug.^e Antiocho^f praefecto praetorio Data X. Kal. Aprilis Constantinopolim^g 20 Antiocho et Basso^h consulibus. INTERPRETATIO. Ecclesia ac loca Deo dedicata reosⁱ, qui ibidem compulsi timore^k confugerint, ita tueantur, ut nullus^l locis sanctis ad direptionem^m reorum vim ac manusⁿ afferre praesumat^o, sed quicquid spatii^p vel in porticibus vel in atriis vel in^q domibus vel in areis ad ecclesiam adiacentibus pertinet, velut interiora templi praecipimus custodire; ut reos^r timoris necessi- 25 tas non constringat circa altaria manere et loca veneratione digna polluere^s. Imp.^s Honorius et Theodosius^t Aug. Ciciliano praefecto praetorio^u. Post alia Data^v IX.^w Kal. Febr. Ravenna, Honorio VIII^x et Theodosio Secundo augustis^y consulibus. INTERPRETATIO. Omnibus dominicis diebus iudices sub fida^z custodia de carceribus reos educant, ut eis a christianis vel a 30 sacerdotibus substantia praebeatur; et^a ad balneum praedictis diebus sub custodia, religionis contemplatione^b, ducantur. Si quis^c de iudicibus^d hoc implere neglexerit, poenam, quam lex ipsa constituit, cogatur implere^e. Lege Iulia de vi publica dampnatur^e, qui aliqua potestate preditus^f civem Romanum, imperatorem appellantem, necaverit necarive^g iusserit, torserit, verberaverit, condemnaverit, inve^h publica vinclaⁱ duci 35

a) restituatur P, S 1. b) sicut S 1. c) ego vero S 1. d) acciperat P. e) tantummodo P.
 f) quaecumque P, S 1. g) subblicio S 1. h) cruciatur P. i) om. S 1. k) sinodo Agathensi P;
 Agatensis S 1. l) placuit qui ut S 1. m) om. P. n) omne P. o) reis S 1. p) sufficiant S 1.
 q) Agatensis S 1. r) hoc corr. in hęc P; haec S 1. s) ubique S 1 pro iudices. t) iudicaverint S 1.
 u) legitur S 1. v) fuit S 1. w) quinta S 1. x) huiuscemodi S 1. y) obteneat S 1. z) iudicentur 40
 populo S 1. a) presentiam S 1. b) legibus S 1. c) prinpem S 1. d) Theodosi P. e) agustus S 1.
 f) Antioco P; Anthiocho S 1. g) Constantinopoli S 1. h) Barso S 1. i) rei P, S 1. k) timo-
 rem S 1. l) nullis P. m) disipientem S 1. n) manibus P; mortibus S 1. o) praesumant S 1.
 p) spatium S 1. q) om. P. r) reus P. s) imperator S 1; pōp. add. P. t) Theothosius S 1. u) prae-
 posito P; ppo S 1. v) datur P. w) non. Septemb. S 1 pro IX Kal. Febr. x) octavo S 1. y) augusto 45
 S 1. z) fide P. a) ut S 1. b) contemplationem S 1. c) qui S 1. d) iudices S 1; custodibus P*.
 e) damnantur S 1. f) praedictus P*. g) necarive — condemnaverit om. P. h) in via P, S 1.
 i) om. S 1.

1) Concil. Aurelian. Vc. 22 (ibid. p. 107). 2) Hic et sequens canon in actis concilii Agathensis non inveniuntur. 3) Lex Romana Visigoth.; cod. Theodos. L. IX tit. 34; ed. Haenel p. 208. 210. 4) Lex 50 Rom. Visig., cod. Theodos. L. IX tit. 2, 3.; ed. Haenel p. 174.